

S y l a b y

k novele Trestného zákona č. 313/2011

K § 61 Tr. zák.

Novelou TZ č.313/2011 Z.z. bolo toto ustanovenie doplnené novými odsekmi 3 až 5, s cieľom prehĺbiť ochranu života, zdravia a majetku občanov pred vodičmi motorových vozidiel, ktorí vedú vozidlo v podnapitom stave alebo pod vplyvom drog.

V nových odsekoch 3 a 4 sú upravené podmienky, pri splnení ktorých sa sprísňuje postih páchatel'ov trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 TZ a pri trestnom čine usmrtenia podľa § 149 ods. 4 a ods. 5 TZ, pri ukladaní trestu zákazu činnosti.

K odseku 3

V tomto odseku sa upravuje prísnejší postih tých páchatel'ov trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ktorí sa dopustili ako vodiči dopravného prostriedku napriek tomu, že už boli za taký trestný čin alebo pre trestný čin usmrtenia podľa § 149 ods. 4 TZ, ktorých sa dopustili ako vodiči motorových vozidiel, odsúdení. Trest zákazu činnosti sa v takomto prípade páchatel'ovi uloží v hornej polovici trestnej sadzby uvedenej v odseku 2 tohto ustanovenia.

K odseku 4

V tomto novom odseku sa zakotvuje najprísnejší druh tohto trestu a to trest zákazu činnosti na doživotie v prípade, ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 Tr. zák., ktorého sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, napriek tomu, že bol za taký trestný čin, ktorého sa dopustil tiež ako vodič dopravného prostriedku, dvakrát odsúdený.

Takýto istý trest bude uložený tiež páchatel'ovi trestného činu usmrtenia podľa § 149 ods. 4 ods. 5, ktorého sa dopustil ako vodič motorového dopravného prostriedku, za súčasného naplnenia zákonných znakov citovaných odsekov tohto ustanovenia.

V oboch uvedených prípadoch ide o obligatórnu povinnosť súdu uloženia doživotného trestu zákazu činnosti, bez ohľadu na ďalšie okolnosti prípadu, prípadne na osobu páchatel'a a jeho doterajší život..

K odseku 5

V tomto odseku sa upravuje zásada, že na ukladanie trestu zákazu činnosti podľa odseku 3 a 4, nebude mať žiadny vplyv prípadné zahladenie predchádzajúceho odsúdenia, ktoré je podmienkou trestnosti skutku podľa týchto nových odsekov.

K § 69 Tr. zák.

Novelou Tr. zák. č. 313/2011 došlo k k doplneniu tohto ustanovenia o nové odseky 4 a 5.

K odseku 4

Novela TZ č. 313/2011 Z.z. obmedzila možnosti podmieneného upustenia od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti v tom smere, že vylúčila z použitia tohto inštitútu tie prípady, ak ide o trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo, ktorý odsúdenému už bol v posledných desiatich rokoch uložený trest zákazu činnosti za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky alebo za iný trestný čin spáchaný pod vplyvom návykovej látky (písm. a/).

Rovnako súd nemôže podmienne upustiť od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti podľa odseku 1 v prípade ak ide o trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo, ktorý bol uložený odsúdenému, ktorý už bol v posledných desiatich rokoch za obdobný trestný čin spáchaný pod vplyvom návykovej látky, ako je uvedený v písmene a) tohto ustanovenia, postihnutý zákazom činnosti viesť motorové vozidlo (písm. b).

K odseku 5

V tomto ustanovení novela TZ č. 313/2011 vylúčila z možnosti použitia podmieneného upustenia od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti prípady, ak odsúdenému bol trest zákazu činnosti uložený podľa § 61 ods. 3 alebo odsek 4 TZ, ktoré boli doplnené do ustanovenia § 61 novelou TZ č. 313/2011 Z.z.

K § 289 Tr. zák.

Novelou TZ č. 313/2011 došlo k k zakotveniu skutkovej podstaty trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky o dve nové skutkové podstaty, ktoré sú upravené v nových odsekoch 1 a 2 tohto ustanovenia (pričom pôvodné odseky 1 a 2 boli prečíslované na odseky 3 a 4).

Objektom oboch nových skutkových podstát je ochrana života, zdravia a majetku občanov, najmä pred vodičmi motorových vozidiel, ktorí vedú motorové vozidlo v podnapitom stave alebo pod vplyvom drog. Z povahy motorových vozidiel, ktoré svojou váhou a motorickou silou spôsobujú závažné deštruktívne účinky vyplýva, že následky dopravných nehôd sú spravidla závažné, keďže ide nielen o prípady usmrtenia, ale aj veľmi časté prípady, pri ktorých dochádza k ťažkým zraneniam poškodených.

K odseku 1

V tomto novom ustanovení je upravená skutková podstata tohto trestného činu, ktorého objektívna stránka spočíva v konaní páchatel'a, ktorý v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, vykonáva zamestnanie alebo inú činnosť, pri ktorých by mohol ohroziť život alebo zdravie ľuďí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku. Obdobné ustanovenie obsahoval náš TZ do 1. júla 1990.

Konanie páchatel'a takéhoto skutku bude považované za trestný čin, ak tento bude napr. viesť motorové vozidlo (prípadne vykonávať inú činnosť, napr. obsluhovať a ovládať veľké a zložité stroje, riadiť technologické procesy v chemickom priemysle, atómových elektrárnach, vykonávať prácu posunovača alebo signalistu a pod.) po požití alkoholických nápojov, pričom hodnota alkoholu v krvi bude predstavovať najmenej 0,4762 mg/l alkoholu v krvi (1 promile). Delikty, pri ktorých by bola zistená hodnota alkoholu nižšia ako 1 promile, budú sa posudzovať nad'alej ako priestupky.

Naplneniu znakov tohto trestného činu nebude vylučovať ani okolnosť, že by páchatel' v konkrétnom prípade viedol motorové vozidlo (resp. vykonával inú činnosť) inak bezchybne. Hodnota 0,4762 mg/l alkoholu je hodnota, pri ktorej podľa lekárskej vedy žiaden, teda ani nadpriemerne disponovaný vodič motorového vozidla nie je schopný bezpečne viesť motorové vozidlo. Pri ostatných návykových látkach bude nad'alej nevyhnutné dokazovať spôsobilosť páchatel'a odborným vyjadrením lekára, prípadne posudkom znalca.

K odseku 2

V tejto novej skutkovej podstate sa zakotvuje trestnosť konania takého páchatel'a, ktorý pri výkone zamestnania alebo inej činnosti uvedenej v odseku 1, odmietne sa podrobiť vyšetreniu na zistenie návykovej látky, ktoré sa vykonáva dychovou skúškou alebo orientačným testovacím prístrojom, alebo ktorý odmietne sa podrobiť lekárskeho vyšetreniu odberom a vyšetrením krvi alebo iného biologického materiálu, za účelom zistenia, či nie je ovplyvnený návykovou látkou, hoci by to pri vyšetrení nebolo spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie.

K § 289 ods. 3 písm. a) Tr. zák.

K odseku 3

Novela TZ č. 313/2001 Z.z. rozšírila trestnosť páchatel'a podľa tohto ustanovenia aj na prípady ak páchatel' bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin prepustený, za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zák. Ide teda o spätnosť , ktorá je v danom prípade daná odsúdením za nový trestný čin , ktorého objektívna stránka spočíva v odmietnutí podrobiť sa vyšetreniu na zistenie návykovej látky, niektorým zo spôsobov uvedených v citovanom ustanovení.

K § 289 ods. 3 písm. b)**K odseku 3**

Novela TZ č. 313/2011 Z. z. aj v tomto ustanovení rozšírila trestnosť konania páchatel'a o prípady, ak páchatel' za podmienok uvedených v § 289 ods. 3 sa dopustil tohto trestného činu napriek tomu, že bol už v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch postihnutý za trestný čin ohrozeniam pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 .

K § 438d – prechodné ustanovenie

Týmto prechodným ustanovením sa vymedzilo použitie ustanovenia § 61 ods. 3 alebo 4 aj na osobu, ktorá bola odsúdená za niektorý z trestných činov uvedených v § 61 ods. 3 alebo 4 pred 1. novembrom 2011, ak takáto osoba spáchala ďalší trestný čin uvedený v § 61 ods. 3 alebo 4 po 1. novembri 2011.

Podľa tohto prechodného ustanovenia však súd nemusí vziať do úvahy odsúdenie uložené pred 1. novembrom 2011 v prípade, ak vzhľadom na mimoriadne okolnosti predchádzajúcich prípadov by bolo pre páchatel'a použitie trestnej sadzby trestu zákazu činnosti ustanovenej v § 61 ods. 3 alebo 4 neprimerane prísne.

V Bratislave, 28.3.2013

Vypracoval : JUDr. Pavol Toman, NSSR